

De gazet van oeverlanden en riekerpolder nr.14

Amsterdam, woensdag 5 januari 2011-01-05

Vereniging in actie op het Lange Voorhout

Ver buiten het gebruikelijke biotoop van Amsterdam-Sloten, waren Liesbeth Stricker en ondergetekende vandaag te Den Haag, om bij de Raad van State, samen met de Vereniging Woonschepen Zuid (rondom IJsbaanpad en Schinkel), te pleiten voor een beperkte vergunning voor warmtelozing van NUON in het Nieuwe Meer. Onze raadvrouw Anna Jonkhoff sprak een pleitnotitie uit, als afsluiting van een schriftelijke juridische strijd die een dossierhoogte van zo'n 20 centimeter heeft opgeleverd. Veel technische zaken kwamen aan de orde, bijvoorbeeld een warmtevracht van 75 gigawattuur (Gwh) die jaarlijks geloosd zou mogen worden, althans dat is de wens van NUON. Volgens mij komt dat zo'n beetje overeen met het jaarlijkse energieverbruik van ± 15.000 huishoudens. (tenminste geschat op een verbruik van 5.000Kwh/jaar) Onze raadvrouw vroeg om voorzichtigheid te betrachten in een materie die nog zoveel onzekerheden kent, bij een meer dat een kwetsbare balans heeft, zoals in het verleden meermalen is gebleken met heftige algenbloei in warme zomers wanneer juist iedereen wil zwemmen of varen.

Anna Jonkhoff aan het woord, links van haar Han Stricker die optreedt als getuige/deskundige

De raadsman en deskundige van Rijnland, daarachter de 3 staatsraden en het staatshoofd aan de muur.

Het Hoogheemraadschap van Rijnland zat in een wat merkwaardige positie, dat het zich zowel moet verweren tegen de appellanten (VDOB en Ver. Woon-

schepen) die minder warmtelozing willen toestaan, als wel NUON die meer warmtelozing eist om commerciële redenen. Een van de staatsraden leest voor wat de wet zegt aangaande binnenwateren en de zinsnede luidt dat de kwaliteit van het water niet nadelig beïnvloedt mag worden. (De letterlijke tekst is me even ontschoten). Het lijkt erop dat er niet zoveel speelruimte is voor de vergunningverlener en waterkwaliteitsbeheerder Rijnland.

Op een vraag van de staatsraad aan de vertegenwoordigers van NUON wat gedaan wordt wanneer geen warmte geloosd mag worden, als de buitentemperatuur en dus de oppervlaktewatertemperatuur hoog zijn, en dus de vraag naar koeling dan waarschijnlijk ook hoog zal zijn, bleek dat ze dan met de pootjes omhoog gaan liggen. Een plan B hebben ze niet. Dat leek mij niet zo sterk. Anderzijds legt dat een hoge druk op Rijnland wanneer het aankomt op handhaving van de vergunning. Per twee weken wordt getoetst of alles binnen de grenzen van het toelaatbare is verlopen, de relatieve traagheid van een zo grote waterplas als Het Nieuwe Meer is, schijnt dat te kunnen rechtvaardigen. Pas daarna wordt ingegrepen. De maximale temperatuur van het lozingswater mag de 25°C niet overschrijden. In een eerdere vergunning lag dat nog op 28°C.

Alle argumenten zijn gewisseld, ik vond de onze erg steekhoudend en overtuigend, die van Rijnland en NUON wat minder. Misschien sta ik er wat minder objectief tegenover. Afwachten wat de staatsraden in hun wijsheid over 6 weken besluiten. Ik hoop dat ze door de enorme hoeveelheid techniek en cijfers heen kunnen kijken en daarachter de schoonheid van Het Nieuwe Meer en haar omgeving zien. De lange geschiedenis van dump in het meer van spullen waar mensen makkelijk van af willen komen, kan dan tot staan gebracht worden.

Groeten, Nico Jansen

Hieronder de de pleitnotitie van onze advocaat.

Afdeling bestuursrecht Raad van State
Hoorzitting 5 januari 2011, 10.00 uur
Procedurenummer: 200907524/1/M1
Ons kenmerk: 20100506

Beroep tegen maatwerkvoorschriften voor een koelwaterlozing van NUON Warmte op De Nieuwe Meer te Amsterdam

PLEITAANTEKENINGEN Verenigen Woonschepen Zuid en De Oeverlanden Blijven!
Bijgestaan door mr. Anna H. Jonkhoff, advocaat Verkerke & Vos Advocaten te Haarlem

Geacht college,

1. Het bestreden maatwerkvoorschrift heeft betrekking op het onttrekken van water aan- en het lozen van verwarmd water op De Nieuwe Meer te Amsterdam. De Nieuwe Meer is een klein, langgerekt meer, gelegen aan de zuidkant van Amsterdam. Deze koelwatervergunning is voor zover bekend de eerste in haar soort in Nederland. Appellanten zijn van mening dat het maatwerkvoorschrift is verleend zonder dat geheel duidelijk is gemaakt wat de gevolgen voor het meer kunnen zijn. Elke structurele ingreep in de warmtehuishouding van het meer door middel van koelwaterlozing, temperatuurstijging tot gevolg hebbende, kan in principe negatieve gevolgen hebben voor de ecologie van het meer. Met name voor de ecologie in de ondiepere oeverzone tot vier meter diepte. Uit de Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer, blijkt – door het ontbreken van De Nieuwe Meer op bijlage 2 – dat De Nieuwe Meer bijzondere bescherming behoeft. Ook maakt De Nieuwe Meer deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Appellanten zijn ten eerste van oordeel dat het maatwerkvoorschrift de ecologisch kwetsbare oeverzone in het geheel niet beschermt tegen de invloed van de omvangrijke koelwaterlozing. Ten tweede dat met deze opwarming van het meer - zoals ook geconcludeerd wordt in de Rijnlandse Nota 'Beleid Diepe Putten' van 12 april 2006 - de overlast van blauwalgen zal toenemen. Omdat er aanzienlijke gevolgen voor het milieu had volgens appellanten ten derde dan ook afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd moeten worden en door het volgen van de verkeerde procedure is het maatwerkvoorschrift in strijd met artikel 2.2, zesde lid van het Activiteitenbesluit.
2. Appellanten hebben Hydroloog de heer Ir. H. Stricker (voormalig universitair hoofddocent tot juni 2004 verbonden aan de leerstoelgroep Hydrologie en Quantitatief Waterbeheer van de Wageningen Universiteit) verzocht het maatwerkvoorschrift te onderzoeken. Hij wees appellanten er op dat de toegestane warmtevracht van 76 GWh te hoog is. Dat in de 3D-model berekeningen (in het nieuwe model 5) met name de afgifte van warmte naar de atmosfeer ca. 30% wordt

overschat waardoor de opwarming van het ontvangende water ten gevolge van de lozing zal worden onderschat. M.a.w. dat de opwarming van het water door de lozing hoger zal zijn. Ook wees hij op het feit dat in het maatwerkvoorschrift geen maximum is opgenomen voor de temperatuur van de warmtelozing, geen maximum voor het lozingsdebiet en geen maximale temperatuursprongen. Opvallend over dit laatste punt is dat Rijnland in de beslissing op bezwaar appellanten gelijk geeft maar geen voorschrift opneemt waardoor de waterbeheerder bij hoge temperaturen van het meer, extra warmte op het meer door de koelwaterlozing van NUON kan verbieden. Appellanten begrijpen niet waarom Rijnland van oordeel is dat zij alleen op basis van het zorgplichtartikel een voorschrift m.b.t. maximale lozingstemperatuur kan stellen. Rijnland heeft op grond van artikel 2.2, vierde lid van het Activiteitenbesluit de mogelijkheid om een maatwerkvoorschrift te stellen en gezien de nadelig gevolgen voor het milieu ter bescherming van de kwaliteit van het oppervlaktewater zelfs de plicht op grond van de artikel 2.2, derde lid van het Activiteitenbesluit in samenhang met de artikelen 8.40 en 8.11, derde lid van de Wet milieubeheer. Ik verwijs u verder naar de gronden van het beroepschrift van 7 december 2009. Naar de door de heer Stricker opgestelde adviezen: de Nadere technisch-wetenschappelijke onderbouwing van 29 juni 2010, Commentaar op de reactie van Rijnland van 23 september 2010 en de Reactie op de brief van NUON en het StAB-rapport van 21 december 2010. Deze gronden handhaven appellanten onverkort. Ter aanvulling breng ik namens hen het volgende naar voren.

Oeverzone norm

3. Kort gezegd zijn appellanten van mening dat ter bescherming van de ecologie van de oeverzone wel een voorschrift waarbij geen enkele opwarming is toegestaan, moet worden opgenomen in de vergunning. Net als de StAB-adviseur in zijn rapport van 7 februari 2008 over exact dezelfde koelwaterlozing, zijn appellanten van oordeel, dat deze norm met betrekking tot de oeverzone, in de Rijnlandse Nota 'Beleid Diepe Putten' is opgenomen. Hierin staat op pagina 12-14 helder:

“De temperatuur in de eufotische oeverzone mag niet stijgen t.g.v. de koelwaterlozing. Er wordt 0,5 graad Celcius als ruis opgenomen. Achtergrond: maatgevend voor ecologische ontwikkeling is de eufotische zone. Deze wordt begrensd door de diepte waar nog 1% licht kan doordringen t.b.v. fotosynthese. In het relatief heldere Nieuwe Meer is deze diepte ongeveer 4 meter. De negatieve effecten op de ecologie wat de visstand betreft focussen zich op de eufotische oeverzone. De temperatuur in die oeverzone mag, vooral in het voorjaar, niet stijgen door de koelwaterlozing. Immers de ecologische ontwikkeling mag niet benadeeld worden. Dit is met het ingaan van de KRW nog belangrijker geworden. Van belang is het Stand-still beginsel te hanteren.”

In het Rijnlandse beleid inzake diepe putten liggen de regels ter bescherming van het milieu van de oeverzone aldus vast, namelijk geen opwarming van de oeverzone. Appellanten zijn van oordeel dat deze norm dan nu ook conform artikel 8.11 van de Wet milieubeheer als voorschrift dient te worden vastgelegd. Appellanten kunnen de conclusie dat er wel enige stijging op grond van het Rijnlands beleid zou zijn toegestaan in de oeverzone, van de nieuwe StAB adviseur in het rapport van 13 oktober 2010 niet volgen. Rijnland heeft helder geformuleerd dat opwarming van de oeverzone niet is toegestaan.

4. De StAB adviseur gaat mee met het standpunt van Rijnland in het bestreden maatwerkvoorschrift, tegen haar eigen vastgesteld beleid in, dat een ongeschreven maximale opwarmingsnorm van 0.5°C voor de oeverzone in het maatwerkvoorschrift mag worden gehanteerd. Deze maximale opwarmingsnorm voor de structureel optredende opwarming van de oeverzone wordt gebaseerd op oneigenlijke gronden. Appellanten zijn van oordeel dat ruis niet aangewend mag worden voor de structurele opwarming van de oeverzone, welke glashelder uit de berekeningen volgt. Dit oordeel komt overeen met de conclusie hierover in het eerdere StAB-rapport:

“Het bevoegd gezag heeft echter in haar eigen beleid bepaald dat de temperatuur in de oeverzone niet mag stijgen met een ‘ruis’ van 0,5 graad Celcius. Deze marge heeft, uitgaande van een redelijke uitleg, als doel in te spelen op de onvermijdelijke meeton nauwkeurigheid bij het uitvoeren van temperatuurmetingen. Bij de toetsing aan het 3D-model is dat echter niet aan de orde. Op grond van de berekende stijging van 0,45 graad Celcius kan daarom niet worden gesteld dat dit het Rijnlands beleid ondersteunt, dat immers uitgaat van het ontbreken van stijging” (zie pagina 14 StAB rapport van 7 februari 2008).

5. Concluderend zijn appellanten van oordeel dat middels berekeningen een op te nemen oeverzone-nul-norm conform het Rijnlands diepe putten beleid, gehandhaafd kan worden en dat deze norm dan ook in een maatwerkvoorschrift dient te worden opgenomen.

Ecologische onderbouwing 0.5°C

6.

Namens appellanten verzoek ik u dan ook:

- Het beroepschrift gegrond te verklaren of
- Het bestreden besluit van verweerder te vernietigen en

- verweerder te veroordelen in de proceskosten.

Dank u wel